

โครงการอบรมและศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๖ ชั่วโมง

ความเป็นมา

คำว่า “เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางในการดำเนินชีวิตให้แก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า ๓๐ ปี เพื่อนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิตในยามที่ประเทศประสบปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจใน พ.ศ.๒๕๔๐ ภายหลังเมื่อได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้ประชาชนรอดพ้นและสามารถอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ จากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ในวันที่ ๑๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๗ ว่า

“...การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้น ต้องสร้างพื้นฐานคือ ความพอมี พอกิน พอใช้ ของประชาชนส่วนใหญ่เบื้องต้นก่อน โดยใช้วิธีการและอุปกรณ์ที่ประหยัดแต่ถูกต้องตามหลักวิชาการ เมื่อได้พื้นฐานจากมั่นคงพร้อมพอสมควร และปฏิบัติได้แล้ว จึงค่อยสร้างค่อยเสริมความเจริญ และฐานะทางเศรษฐกิจขั้นที่สูงโดยลำดับต่อไป...”

ใน พ.ศ. ๒๕๔๐ เกิดปัญหาวิกฤตการณ์เศรษฐกิจ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ พระราชทานพระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงอีกครั้ง เพื่อแนวทางแก้ปัญหาให้กับประเทศ

“...การเป็นเสือนั้นไม่สำคัญ สำคัญอยู่ที่เรามีเศรษฐกิจแบบพอมีพอกิน แบบพอมีพอกินนั้น หมายความว่าอุ้มชูตนเองได้ให้มีพอเพียงกับตนเอง อันนี้ก็เคยบอกว่าความพอเพียงไม่ได้หมายความว่า ทุกครอบครัวจะต้องผลิตอาหารของตัวเองจะต้องทอผ้าใส่เอง อย่างนั้นมันเกินไป แต่ว่าในหมู่บ้านหรือในอำเภอจะต้องมีความพอเพียงพอสมควร บางสิ่งบางอย่างที่ผลิตได้มากกว่าความต้องการ ก็ขายได้ แต่ขายในที่ไม่ห่างไกลเท่าไร ไม่ต้องเสียค่าขนส่งมากนัก...”

คำว่า “พอเพียง” จากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชทานความหมายของคำว่า “พอเพียง” ไว้ว่า

“...คำว่าพอเพียงมีความหมายอีกอย่างหนึ่ง มีความหมายกว้างออกไปอีก ไม่ได้หมายถึงการมีพอสำหรับใช้เองเท่านั้น แต่มีความหมายว่า พอมีพอกิน พอมีพอกินนี้แปลว่าเศรษฐกิจพอเพียงนั่นเอง...”

“...ให้เพียงพอนี้หมายความว่า มีกินมีอยู่ ไม่ฟุ่มเฟือยไม่หรูหราก็ได้ แต่ว่าพอ แม้บางอย่างอาจจะดูฟุ่มเฟือยแต่ก็ทำให้มีความสุข ถ้าทำได้ก็สมควรจะทำ สมควรที่จะปฏิบัติ...”

หลักการของหลักสูตร

ด้วยสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้น้อมนำ พระราชดำรัสเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ มาเป็นหลักปรัชญาในการส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนนำไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม เพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมรวมทั้งปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการดำรงชีวิตของตนให้อยู่บนพื้นฐานของความพอเพียงและมีการเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอประโคนชัย สำนักในพระมหากรุณาธิคุณแห่งพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ในฐานะที่ทรงเป็นนักพัฒนา จึงได้น้อมนำพระราชดำรัสเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงมาจัดทำโครงการอบรมและศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืนโดยได้จัดการอบรมให้ความรู้ เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนและประชาชนนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปเป็นหลักปฏิบัติในชุมชนและเพื่อเป็นการขยายผลต่อในชุมชนให้เหมาะสมตามสภาพภูมิสังคมและวัฒนธรรมในท้องถิ่นให้เกิดการพัฒนาในมิติวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนต่อไป

จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้ประชาชนทั่วไป มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเกษตรทฤษฎีใหม่ และหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

๒. เพื่อพัฒนาสร้างเครือข่ายเกษตรกรในพื้นที่ที่มีความรู้เรื่องเกษตรอินทรีย์ เกษตรทฤษฎีใหม่ การพัฒนาอาชีพต่างๆ โดยใช้หลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการเรียนรู้

๓. เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่นำความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตและถ่ายทอดขยายผลสู่ประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างกว้างขวางกลุ่มเป้าหมาย ประชาชนทั่วไป

ระยะเวลา

จำนวน ๖ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง
				ทฤษฎี
๑. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ เรียนรู้วิถีของชุมชนบ้านตามา	- มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	- การเกิดมลภาวะทางอากาศ - ปัญหาฝุ่น PM ๒.๕ - ปัญหามลภาวะทางอากาศอื่นที่สำคัญ	- ใบความรู้ - บรรยาย	๓
๒. วิถีแห่งความสุขบ้านพอเพียง	- มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบ้านพอเพียง	- วิถีแห่งความสุขบ้านพอเพียง - แนวทางการมีภูมิป้องกันการใช้ชีวิต	- บรรยาย - ระดมความคิด - นำเสนอสาเหตุ	๑
๓. เรียนรู้การจัดการพื้นที่และระบบน้ำ	- มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดระบบน้ำ		- บรรยาย - ศึกษาแหล่งเรียนรู้	๑
๔. การเพาะพันธุ์กล้าไม้	- มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเพาะพันธุ์กล้าไม้		- บรรยาย - ศึกษาแหล่งเรียนรู้ - สรุปร/อภิปราย	๑

สื่อการเรียนรู้

๑. วิทยากรบรรยาย

๒. แหล่งเรียนรู้

การวัดประเมินผล

๑. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้/การมีส่วนร่วม
๒. ประเมินผลความรู้/ความเข้าใจ

เงื่อนไขการจบหลักสูตร

๑. เรียนครบตามเนื้อหาหลักสูตร
๒. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกวาร้อยละ ๘๐